

ներն ու յանդուգները գրաւել, ոմանք կառավարիչ, ուրիշները ոստիկան կարգել և այդ կերպով հանդարտեցնել հաւային գաղութը: Եւ այդպէս ալ եղաւ Աքաղաղները խնլօքցան:

Իսկ գալով «Դրախտ»-ին՝ անոր տպագրութիւնը թիւրի-մացութիւն մըն է:

ԶԱԽԷՆ

Մախ չալթի՝ «Սիւսեմն». Օսկար Վիլլիս՝ «Նոքսօնիկ իօխանը», գերմ. թարգմ. Լ. Բարայեան. Թիֆլիզ, 1904 թ., դինն է 15 կողէկ:

«Սիւսեմը» գերմանացի յայտնի թատերագահ Հալլէի մէկ պատմութեան է, ուր պարզ ու սիրուն կերպով նկարուած կը գտնենք ժամանակակից բուրժուա կազմակերպութեան հոգին: Այդ հոգին տգեղ է, եսամոլ ու տարերային կոյր ու բիրտ ուժի մը պէս աւերիչ: Բարձր գաղափարներն ու աղնիւ ձգտումները անոր համար խորթ են, անըմբռնելի. անոր միակ նշանաբանն է փողը. «Փող վաստակել և միայն փող վաստակել, ահա թէ ինչ է սիւսեմը: Ամեն բան հիմնուած է փոխադարձ որսորդութեան վրայ: Մի մարդ միւսի համար մահացու թշնամի է և այդ թշնամուն ամեն քայլափոխում աշխատում է ոչնչնել»:

«Երջանիկ իշխանը»՝ անգլիացի հռչակաւոր բանաստեղծ Օսկար Ուայլդի մէկ հէքիաթն է: Գեղեցիկ ու տպաւորիչ է այդ հէքիաթը, ինչպէս առհասարակ Ուայլդի բոլոր գործերը: «Երջանիկ իշխանը»՝ ապրելով Սան-Սուսիի պալատին մէջ, չէր ճանչըցած բնաւ մարդկային տառապանքը: Մեռնելէ յետոյ, երբ իր արձանը կը կանգնեցնեն քաղաքի հրապարակին վրայ, ան իր բարձր դիրքէն կը տեսնէ մարդկային թշուառութեան ամբողջ արհաւիրքը: Անոր բանքերը՝ տարմահաւը՝ անոր կը պատմէ ցաւի այն բիւրաւոր ձեւերու մասին, որոնց մէջտեղ անհոգ ու անփոյթ ապրեր էր իշխանը իր կենդանութեան ժամանակ: Բայց երբ այդ անխօս ցաւը լեզու կ'առնէ ու կը խօսի իշխանին, անոր «կապարեայ սիրտն անդամ չի դիմանար ու երկու կտոր կ'ըլլայ: Թարգմանչի լեզուն պարզ է ու կոկիկ: Արժէ կարդալ:

ԶԱԽԷՆ

Իւհաննի Սեօ՝ «Երկու նովելա», գերմ. թարգմ. Լ. Բարայեան, 1904 թ., դինն է 10 կողէկ:

Պ. Բարայեան գերմաներէ թարգմանելով՝ մեր հասարակութեան կը ներկայացնէ ֆինլանդացի գրագէտին երկու նո-